

Skellefteå kommuns yttrande över Förbättrat informationsutbyte mellan Arbetsförmedlingen och kommuner

Skellefteå kommun har erhållit rubricerade promemoria på remiss, och avger härmed följande yttrande:

Sammanfattning

Skellefteå kommun ställer sig bakom förslaget i promemorian men vill samtidigt framhålla att det krävs mer än att bara digital överföring av information mellan myndigheterna för att målgruppen ska ges rätta förutsättningar för etablering på arbetsmarknaden. Den information som delges mellan Arbetsförmedlingen och kommuner behöver även följas av en tät individsamverkan för att få genomslagskraft och i slutändan kunna göra skillnad för individen.

Därtill behöver även en samsyn mellan vuxenutbildningen och Arbetsförmedlingen råda kring vad som krävs för att en individ ska kunna påbörja studier samt en gemensam syn på centrala begrepp.

Synpunkter uppdelade per kapitel

Kapitel 2

Skellefteå kommun har inga synpunkter på lagförslagen i kapitel 2.

Kapitel 3

Skellefteå kommun håller med i beskrivningen och bedömningen av dagens situation som presenteras i kapitlet.

Kapitel 4

Skellefteå kommun ställer sig bakom förslagen i rapporten och ser att förändringarna i viss mån kommer kunna vara en hjälp för vuxenutbildningen vid mottagande av studerande. Förhoppningen är även att dessa förändringar kan utveckla samarbetet mellan Arbetsförmedlingen och vuxenutbildningen.

Samtidigt ser Skellefteå kommun inte att förslagen kommer påverka de faktiska utmaningarna som finns för målgruppen. Enbart digital överföring av information mellan kommun och Arbetsförmedling kommer inte innebära ett bättre stöd till individen om inte utbytet av information också följs av en nära samverkan på individnivå.

För att verkligen stötta individerna att komma ut på arbetsmarknad krävs en tätare dialog, mer personligt stöd, en gemensam syn på vad som krävs för att en individ ska kunna söka en utbildning samt en gemensam syn på innebörden av centrala

SKELLEFTEÅ KOMMUN

begrepp. Till exempel bör begreppet heltidsstudier definieras. För studerande som läser SFI räknas studiernas omfattning i timmar medan omfattningen inom andra kurser på vuxenutbildningen räknas i poäng. För en studerande som läser SFI i kombination med andra kurser innebär detta svårigheter med att definiera om studierna motsvarar heltid.

Likaså behöver begreppet frånvaro definieras. En elev kan ha både giltig och ogiltig frånvaro och det är oklart vilken frånvaro som i så fall ska rapporteras till Arbetsförmedlingen.

Kapitel 5

Förslaget påverkar behandlingen av personuppgifter. För att behandling av personuppgifter ska få ske krävs en rättslig grund. Genom de föreslagna bestämmelserna om uppgiftsskyldighet ges Arbetsförmedlingen och kommunerna en tydlig rättslig grund för sådan behandling. Även beträffande känsliga personuppgifter föreligger redan idag rättsligt stöd för både Arbetsförmedlingen och kommunerna att behandla känsliga personuppgifter.

I promemorian framhålls betydelsen av att ändamålet med behandlingen av personuppgifter upprätthålls. Eftersom både Arbetsförmedlingen och kommunen är personuppgiftsansvariga i respektive verksamhet behöver de kunna visa att behandlingen är laglig och att de vidtar lämpliga tekniska och organisatoriska åtgärder vad gäller all personuppgiftsbehandling hos dem. Ansvaret för att uppgifterna inte används till annat än det ursprungliga ändamålet ligger på både Arbetsförmedlingen och kommunerna. Andra grundläggande principer i dataskyddsförordningen som måste upprätthållas är till exempel uppgifts- och lagringsminimering. Även detta ansvar bör tydliggöras i förslaget.

Kapitel 6

Den föreslagna uppgiftsskyldigheten innebär att nya uppgifter om enskilda kommer att lämnas regelbundet för nya ändamål. Att fler uppgifter om enskildas personliga förhållanden lämnas än i dag medför ett större intrång i den enskildes personliga integritet.

Skellefteå kommun konstaterar, i likhet med departementet, att förslaget kan komma att innebära ett intrång i den personliga integriteten. De uppgiftsskyldigheter som föreslås i promemorian innebär att både Arbetsförmedlingen och kommunerna får tillgång till personuppgifter som de tidigare inte haft tillgång till. Uppgiftsskyldigheten innebär att ett utbyte av uppgifter och en behandling av personuppgifter kommer att ske utan den enskildes samtycke. Förslagen omfattar vissa känsliga personuppgifter och uppgifter som i flera fall omfattas av sekretess. Förslagen medför att uppgifterna kommer att få större spridning och i större utsträckning koncentreras, förslagen medför därför en ökad risk för men för den enskilde.

Förslagen i denna promemoria kan i och för sig innebära ett större intrång i den enskildes personliga integritet jämfört med idag. Det som framhålls i promemorian är dock att det övergripande syftet med förslagen är att åstadkomma ett förbättrat informationsutbyte, vilket i sin tur syftar till att enskilda ska ges ett bättre stöd och

SKELLEFTEÅ KOMMUN

att fler ska kunna ta del av utbildning som förbättrar deras förutsättningar att komma i arbete.

Vid en samlad bedömning delar Skellefteå kommun bedömningen att förslagen innebär ett proportionerligt intrång i den personliga integriteten i förhållandet till syftet med förslaget.

Kapitel 7

Skellefteå kommun har inga synpunkter på förslaget om ikraftträdande och övergångsbestämmelser.

Kapitel 8

Skellefteå kommun delar redogörelsen av konsekvenser i fråga om felaktiga utbetalningar och brottslighet och ser att förslagen kan komma att gynna Arbetsförmedlingen i deras arbete och göra mer korrekta bedömningar i fråga om ersättning till arbetsökande.

Det är också positivt att individerna avhjälpas med ansvaret att lämna information till flera myndigheter, något som för målgruppen i många fall kan vara utmanande. Som nämnts ovan anser dock Skellefteå kommun att det finns större utmaningar med informationsutbytet mellan kommunen och Arbetsförmedlingen än vad som anges i promemorian och som inte kommer kunna avhjälpas genom de föreslagna lagförändringarna.

Det regelverk som finns idag är inte anpassat för målgruppen i utbildningsplikten utan fungerar bättre på individer med tidigare utbildning eller andra omständigheter som möjliggör förankring på arbetsmarknaden. För kortutbildade är tiden som erbjuds i etableringen för snävt tilltagen för att studier ska kunna hjälpa individen ut på arbetsmarknaden. Det krävs ofta flera år i SFI för denna målgrupp för att kunna gå vidare och tillgodogöra sig andra studier som till exempel komvuxkurser på grundläggande nivå, orienteringskurser eller yrkeskurser på gymnasial nivå.

De kortutbildade skrivs ofta ut ur ramprogrammen eftersom de inte gör "tillräcklig progression" även om progressionstakten är helt normal för målgruppen som ofta startar från närmast noll i sitt skolarbete. Detta blir en inbyggd paradox i regelverket som gör att individer hamnar i bidragsberoende eftersom det som återstår sedan man blivit utskriven ur etableringsprogrammet är att söka ekonomiskt bistånd. Särskilt kvinnor är överrepresenterade i denna målgrupp.

Det behöver alltså finnas en större flexibilitet i Arbetsförmedlingens uppdrag med möjlighet att anpassa både innehåll och längd för ramprogrammen utifrån individens faktiska utbildningsmässiga förutsättningar och kapacitet. Skellefteå kommun ser ett behov av samverkan, dialog och informationsutbyte mellan Arbetsförmedlingen och vuxenutbildningen redan i ett mycket tidigt skede av etableringen så att beslutet om vilka studier och i förlängningen vilken yrkesbana som lämpar sig för individen landar rätt. Arbetsförmedlingens handlingsplan och vuxenutbildningens studieplan för individen behöver dessutom synkas och stämmas av regelbundet med alla parter så att insatserna drar åt samma håll och kommer till gagn för individen.

SKELLEFTEÅ KOMMUN

Skellefteå kommun håller med om att mer utbildning behövs för många, men systemet för etablering erbjuder idag inte tillräckligt med tidsutrymme för individer med stora behov att faktiskt utbilda sig.